

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ZŠ Běrunice
Projekt: ZŠ Běrunice-inovace řešení
registrační číslo CZ. 1.07/1.4.00/21.2854

- **Předmět: Český jazyk**
- **Téma: Předpony a předložky**
- **Ročník: 5.**
- **Adresář: VY_32_INOVACE_14. ČJ. 5.**
- **Vypracovala: Mgr. Marta Kubánková**
- **Cíl: Procvičení psaní předpon s-, z- a předložek s, z.**
- **Datum : srpen -září 2013**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Marta Kubánková

Zdroje, použitá literatura:

**Český jazyk, učebnice pro 5. ročník, nakladatelství Nová škola, s. r. o., 2010, Brno,
ISBN 978 - 80 - 7289 - 181 - 8**

PŘEDPONY

S-

- 1) *směr dohromady*
scházet se
- 2) *z povrchu dolů, pryč*
sfouknout
- 3) *ustálené případy*
stěžovat si, skočit, skonat
spáchat, spasit, stvořit

Z-

- 1) *změna stavu*
zničit
zchátrat
zběhnout
zhudebnit
- 2) *ustálené případy*
zpěv, způsob
zpověď, zkouška
zpytovat

Urči, zda se jedná o slova s předponou:

ANO

NE

spadnout *sobota* *svinout*
sám *sepsal* *sedmdesát*
sklep *složít* *smotám*

ANO

NE

zámek
zeměpis *zčervenat* *zlost* *zblízka*
získat *zcela* *zemřít*
zkrásněla

Spoj vhodné dvojice slov:

sklidit	odpadky	zhlédnout	do výše
zbít	tabuli	novinová	prkna
zhlížet se	psa	shrabovat	zpráva
studený	v zrcadle	zlomená	jablíčka
smazat	déšť	vzlétnout	listí
vztyčit	obilí	scvrklá	výstavu
svážet	vlajku	sbít	noha

ztěžovat
stěžovat si

Špatné počasí nám _____ práci.
Ivan si stále na něco _____.

zpráva
správa

_____ hradu se o tento hrad dobře stará.
Posloucháš každý den _____ ?

zhlédnout
shlédnout

Když jsme se vyšplhali na kopec, mohli jsme _____ do údolí.
_____ jsme novou výstavu knih.

zužovat
sužovat

Cesta se směrem nahoru stále více _____.
Babičku _____ velké bolesti nohou.

zvedl
svedl

Z naší třídy _____ kotoul vzad nejlépe Petr.
Vzpěrač _____ činku nad hlavu.

zběh
sběh

Co je to venku za _____ lidí?
Vojenskému _____ říkáme někdy dezertér.

Z

S

*_ balit kufr, _ valit se do postele, _ kusit štěstí v loterii,
_ lomit lyže, tváře _ červenaly, listí _ padalo ze stromů,
_ bít poličku, _ nést staré věci z půdy, tvře mu _ bledly*

*čaj _ chladl, orel _ létl k zemi, auta se _ razila,
Jana _ mazala tabuli, slepice _ nášejí vejce,
váza _ padla na zem, Labe se _ téká s Vltavou,
_ lomenina rychle _ rostla, policie hledá _ běha*

PŘEDLOŽKY

S

7. pád

jít s bratrem

chleba s máslem

Z

2. pád

návrat z výletu

stěna z cihel

Rozhodni, kde se jedná o předložku a kde o předponu:

předpona

předložka

(z)vás

(s)padli

(z)bledl

(s)kládat

(z)lesa

(s) babičkou

(s)jezd

(s)nimi

(s)miskou

(s)lezl

(s)lepil

(z)ulice

(s)metl

(z)těsta

Říkej, z čeho je co vyrobeno:

sklenice papír

stůl guma

pneumatika těsto

koláč dřevo

kniha sklo

láhev je z plastu

Říkej, kdo s kým vystupuje:

Sněhurka kočička

Jeníček Špagetka

pejsek trpaslíci

Křemílek Mařenka

Maková panenka s Emanuelem

Štaflík Vochomůrka

Doplň správnou předložku:

s

se

z

ze

procházet se _ kamarádem, návrat _ školy, hra _ ohněm,

lovci _ psy, radost _ vítězství, dort _ šlehačkou,

jeden _ vás, mluvit _ spaní, práce _ lepidlem,

hrad _ papíru, strýc _ Opavy, pojd' _ mnou,

jogurt _ ovocem, svetr _ vlny, vítr _ hor,

Vyber správnou variantu:

*povídka (ze/se) současnosti, vrátit se (z/s) Afriky, prsten
(ze/se) zlata, vyndal papíry (ze/se) zásuvky, snědl tlačenku
(z/s) cibulí, hraje si (ze/se) stavebnicí, udobřil se (z/s) ním,
otrhal jablka (ze/se) stromu, vypadla mi záložka (z/s) knihy,
pochází (z/s) Opavy, přines uhlí (ze/se) sklepa, myslivec
šel (se/ze) psem, setři (z/s) obrazu prach, odešel (s/z)
babičkou, hlas (z/s) rozhlasu, světlo (z/s) hvězd, návštěva
(z/s) vesmíru, balkón (z/s) muškáty, ulice (s/z) parkovištěm*

Spoj vhodné dvojice:

	<i>knedlíky</i>	s	<i>citronem</i>
<i>nákyp</i>	<i>koláče</i>	se	<i>povidly</i>
<i>nudle</i>	<i>bramborák</i>	z	<i>tvářohem</i>
<i>vývar</i>	<i>čaj</i>	ze	<i>mákem</i>
<i>chléb</i>	<i>rohlík</i>		<i>zelím</i>
	<i>buchty</i>		<i>salámem</i>
	<i>těsto</i>		<i>rýže</i>
			<i>mouky</i>
			<i>kostí</i>